

Gemeente Eijsden-Margraten
T.a.v. College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 10
6269 ZG Margraten

PRO Eijsden-Margraten
13 februari 2026

Betreft: art. 36 vragen verwijderen hoogstamboomgaard Mheer.

Geacht college,

Op 8 april 2025 heeft de gemeenteraad van Eijsden-Margraten unaniem de motie “Handhaving en bescherming kleine landschapselementen” ingediend en aangenomen. In navolging hiervan stuurde de fractie PRO het college op 28 juli 2025 een brief (in bijlage), waarin de fractie wees op bestaande jurisprudentie binnen de gemeente op het gebied van handhaving van illegaal verwijderde landschapselementen op percelen met de bestemming Agrarisch met waarde Waterstaat-erosiebescherming: in een eerdere casus adviseerde de Intergemeentelijke Adviescommissie Bezwaarschriften: *“Uit de artikelen 33.2.1 en 37.3.1 van de bestemmingsplanregels leidt de commissie af, dat voor de in deze artikelen genoemde activiteiten een omgevingsvergunning nodig is. In casu dient het immers te gaan om landschapselementen. Ook niet beschermde landschapselementen dienen hieronder te worden geschaard.”* De gemeente besloot dit advies te volgen en ging over tot handhaving.

Vervolgens lezen wij tot onze verbazing in de RIB “Vervolg RIB d.d. 14 juli 2025 & Motie Handhaving en bescherming van kleine landschapselementen” van 17 december 2025 dat het college tot de conclusie komt dat het verwijderen van de hoogstam ter plaatse in Mheer geen overtreding betreft. In het bijgevoegde controle rapport staat : *“Hiervan is in casu geen sprake. De hoogstamboomgaard stond namelijk niet op een graft of een genoemd landschapselement.”*

Naar aanleiding daarvan heeft PRO Eijsden-Margraten de volgende vragen:

1. Op welke manier is een hoogstamboomgaard geen “landschapselement in de vorm van groenstroken, grasbanen, bermen en hagen of daarmee vergelijkbare elementen.”
2. Hoe rijmt deze interpretatie met de eerdere uitspraak van de Intergemeentelijke Adviescommissie Bezwaarschriften dat **het in casu gaat om landschapselementen. “Ook niet beschermde landschapselementen dienen hieronder te worden geschaard”**
3. Op welke manier heeft u rond deze standpunten rekening gehouden met het door het college gedragen gedachtegoed rechten van de natuur c.q. stem van de natuur?

Met vriendelijke groeten,

Fractie PRO Eijsden-Margraten

Sjanne Quellhorst
Wiel Blezer
Franklin Boon

Eijsden-Margraten, 28-7-2025

Geacht College, geachte Raadsleden,

In april dit jaar nam de raad unaniem een motie ter bescherming van kleine landschapselementen aan, zie de bijlagen. In juli kwam het College met de beloofde reactie hierop middels een RIB, eveneens in de bijlagen. Daarin stelt het College onder 4/ Compensatie dat gezocht wordt naar een adequate compensatie en dat die na het zomerreces zal worden uitgewerkt. Wij zijn hierover uiteraard verheugd!

Ook de toezeggingen dat de gemeente gebruik wil maken van haar ruimere bevoegdheden onder de nieuwe omgevingswet, en hierover ook bepalingen wil opnemen in het toekomstige Omgevingsplan om de beschermde landschapselementen in het omgevingsplan te verankeren stemt ons hoopvol voor een betere bescherming van deze elementen in de toekomst, evenals de mogelijk inzet van een groene BOA.

Echter, op één aspect van uw RIB hebben wij nog het volgende commentaar : In de RIB stelt u dat de verwijderde hoogstam boomgaard niet beschermd was. Dat is o.i. feitelijk niet correct. Uit precedënten blijkt dat voor de kap van opgaande begroeiing hoger dan 30 cm op 'waterstaat-erosie' bestemde gronden in dit geval een omgevingsvergunning nodig is (zie het bijgevoegde besluit van de gemeente d.d. 6 April 2022, in de bijlage) :

Op grond van artikel 37.3.1. van de bestemmingsplanregels is het verboden op of in de tot 'waterstaat-erosie' bestemde gronden, zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning van Burgemeester en Wethouders (aanlegvergunning) de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

a. het rooien en/of verwijderen van opgaande begroeiing (met een hoogte van 0.30 meter of meer) op graften en of landschapselementen, in de vorm van groenstroken, grasbanen, bermen en hagen of daarmee vergelijkbare elementen, voor zover deze van belang zijn in het kader van de bestrijding van erosie;

De bezwarencommissie oordeelde in dit eerdere geval (bij illegale kap op Vroelen) :

Uit de artikelen 33.2.1 en 37.3.1 van de bestemmingsplanregels leidt de commissie af, dat voor de in deze artikelen genoemde activiteiten een omgevingsvergunning nodig is. In casu dient het immers te gaan om landschapselementen. **Ook niet beschermde landschapselementen dienen hieronder te worden geschaard.**

De gemeente heeft dit oordeel van de bezwaren commissie destijds geaccepteerd en de betreffende overtreder herplant opgelegd. Iets dergelijks is ook gebeurd bij een illegaal verwijderde haag op Termaar, die niet zelf beschermd was, maar wel op een perceel stond met bestemming landbouw-waarde waterstaat-erosie.

Ergo, de kap van de hoogstam op dit perceel met de bestemming 'waterstaat-erosie' was vergunningsplichtig en dient in onze optie te worden gecompenseerd. Niet alleen in dit geval, maar in alle gevallen waar illegaal opgaande begroeiing wordt verwijderd op percelen met diezelfde bestemming.

Wij vinden dit een belangrijke zaak, want het is een van de weinige handvatten die de gemeente heeft om dit soort sluipende aantasting van kleine landschapselementen, en de landschappelijke en ecologische waarden die ermee verbonden zijn, tegen te gaan. Daarom willen wij het college verzoeken om in deze ook te besluiten dat de verwijdering van de hoogstam boomgaard ter plaatse zonder vereiste vergunning is gebeurd, en vast te stellen dat ook deze verwijdering moet worden gecompenseerd.

Fractie PRO Eijssden-Margraten,